

Cecilia Westström/Marina Rauséus
SCB

Möte med arbetsgruppen för användbarhet och tillgänglighet till den officiella statistiken

Tid: 2021-03-17, 09.30-11.30
Plats: Digitalt via Skype

Närvarande:

Lars Nilsson	Energimyndigheten
Maria Cacciola	Ekonomistyrningsverket
Annika Näsvalld Åhman	Ekonomistyrningsverket
Frida Hultgren	Försäkringskassan
Jörgen Persson	Jordbruksverket
Elin Eklund	Konjunkturinstitutet
Torbjörn Lindqvist	Konjunkturinstitutet
Andreas Peterson	Kulturanalys
Marja Janusson	Kulturanalys
Katrina Ekberg	Skogsstyrelsen
Katja Hatschek	Skolverket
Cornelia Roberge	SLU
Per Nilsson	SLU
Sherko Alemdar	Socialstyrelsen
Anette Myhr	Tillväxtverket
Johan Landin	Trafikanalys
Martin Löwing Jensen	UKÄ
Jenny Hanell	Naturvårdsverket
Negin Nazerian	Energimyndigheten
Thomas Johansson	SCB
Cecilia Westström	SCB
Marina Rauséus	SCB
Elma Jakupovic	SCB
Patrik Bernhardt	SCB
Petros Likidis	SCB
Anders Olsen	SCB

Frånvarande:

Mikael Thid	CSN
Rebecca Berg	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Jenny-Mariah Fagerlind Stubelius (<i>ersättare Negin Nazerian</i>)	Energimyndigheten
Jan Persson (<i>ersättare Anette Myhr</i>)	Tillväxtverket
Martin Wincent	UKÄ
Magnus Kull	Naturvårdsverket
Mats Jergelind	Socialstyrelsen

Dagordning

1. Resultat från de fyra delarbetsgrupperna
2. Övriga frågor
3. Nästa möte

Resultat från de fyra delarbetsgrupperna**Riktlinjer för publicering och märkning av Sveriges officiella statistik**

Patrik Bernhardt presenterade resultatet av delarbetsgruppens arbete. I gruppen ingick, förutom Patrik, Elin Eklund (Konjunkturinstitutet) Johan Landin (Trafikanalys) och Jörgen Persson (Jordbruksverket).

De nya riktlinjerna är tänkta att ersätta riktlinjer för elektronisk publicering som beslutades 2008. De nya riktlinjerna har ett tydligare syfte, fokuserar på synliggörande i stället för publicering och inkluderar databaserna i högre grad. Dessutom inkluderas en ny logotyp för Sveriges officiella statistik och en skrivning om samtidig publicering. I dag ingår logotypen i lagstiftningen om den officiella statistiken och SCB har tagit upp frågan med Regeringskansliet om att exkludera själva logotypen.

I diskussionen efterfrågade bland andra SLU, att rapporten skulle innehålla mer stöd för hur SAM ska hantera registerbaserad statistik som å ena sidan är officiell statistik som omfattas av riktlinjerna att det ska nå alla användare vid samma tidpunkt och å andra sidan är ett register som är offentlig handling och som alla kan begära utdrag ur. I praktiken innebär det att statistiken är tillgänglig innan offentliggörandet.

Hur och när logotyp och riktlinjer ska införas kom också upp i diskussionen.

Aktiviteter för att förbättra SAM:s API-hantering

Petros Likidis från SCB har varit sammankallande i gruppen och presenterade resultatet. I gruppen har, utöver Petros, Sherko Alemdar

(Socialstyrelsen), Andreas Petersson (Kulturanalys) och Torbjörn Lindquist (Konjunkturinstitutet) ingått.

Den viktigaste aktiviteten är att alla SAM för sin officiella statistik ska registrera sina dataset på webbplatsen dataportal.se. För att underlätta det arbetet ska

- SCB säkerställa att PxWeb kan generera ut DCAT-AP (underlättar för de SAM som använder PxWeb)
- SCB i samråd med övriga SAM ta fram en mappning mellan ämnesområdena för den officiella statistiken och de kategorier som finns på dataportal.se
- SAM framföra önskemål till DIGG att på ett standardiserat sätt märka upp dataset med SOS-loggan i dataportal.se

Alla SAM bör dessutom erbjuda ett API för sin officiella statistik. För att officiell statistik ska gå att använda tillsammans och på ett enhetligt sätt bör SAM enas om en licensnivå för återanvändning av dataseten.

Jörgen Persson påpekade att det är olyckligt om samma dataset återfinns i dataportal.se både från SCB och från en annan SAM. Det gäller t.ex. en del av Jordbruksverkets statistik som nu ligger på dataportal.se via SCB:s överföring från Statistikdatabasen. Om Jordbruksverket lägger in sin statistik i dataportal.se kommer en del tabeller att ligga parallellt.

Tillgängliga visualiseringar

Anders Olsen redovisade vad arbetsgruppen har kommit fram till. Arbetsgruppen har, förutom Anders, bestått av Katarina Ekberg (Skogsstyrelsen), Per Nilsson (SLU) och Jenny Hanell (Naturvårdsverket).

Arbetsgruppen har tagit fram ett utkast till lathund, en checklista samt en översikt över stödet. Dessutom finns en presentation som ökar förståelsen av tillgänglighet. Ett förslag är att arbetsgruppen förstärks och permanentas för att stärka SAM. Tanken är att vidareutveckla diagramhandboken så den omfattar även kartor och tabeller. Gruppen blir ett expertstöd till SAM och kan också bli ett bollplank för Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och andra som jobbar med tillgänglighet.

I diskussionen poängterades att det är bra om SCB kan ta expertrollen på det här området och erbjuda rådgivning till andra SAM.

Att kommunicera Sveriges officiella statistik

Elma Jakupovic (SCB) presenterade ett förslag på hur SAM ska göra den officiella statistiken mer känd och använd. Gruppen som har arbetat med detta har förutom Elma bestått av Katja Hatschek (Skolverket), Maria Cacciola (Ekonomistyrningsverket), Annika Näsvall Åhman

(Ekonomistyrningsverket), Frida Hultgren (Försäkringskassan) och Negin Nazerian (Energimyndigheten).

Den gemensamma kommunikationssatsningen ska introducera märkningen, ge bra förutsättningar för att agera utifrån en gemensam målbild, skapa tydlighet om märkningen i förhållande till annan statistik samt bygga upp varumärket långsiktigt och fylla det med innehåll. Huvudbudskapet är att officiell statistik är objektiv, av hög kvalitet och tillgänglig för alla. Gruppen har identifierat tre målgrupper: statistikanvändare inom näringsliv, politik och offentlig sektor; journalister, studenter och forskare; intresserad allmänhet. För varje målgrupp finns förslag på kanaler och budskap. Nästa steg är att ta fram ett gemensamt material och förankra plan och material hos berörda. En första gemensam aktivitet är att genomföra en statistikvecka, första gången skulle bli i oktober 2021.

I diskussionen framkom att det kan vara svårt för andra SAM att bidra i någon större omfattning till den här typen av kommunikationsinsatser.

Thomas Johansson sammanfattade punkten

- SCB ska ta fram ett samlat dokument utifrån det presenterade materialet med separata dokument (eller motsvarande) för tillgänglighet av tabeller och diagram
- SCB ska ta vidare frågan om att lagstiftningen behöver ändras för att den grafiska utformningen av den nya logotypen inte regleras i lagstiftningen
- SCB ska ta vidare frågan hur registerbaserad statistik ska hanteras när det gäller tillgängliggörande.
- SCB ska ta fram en genomförandeplan, där första anhalten är statistikchefsmötet i april.
- SCB ska titta vidare på frågan om hur vi undviker att det finns statistik från en SAM tillgängliggjord av två myndigheter på dataportal.se

Övriga frågor

Marina Rauséus lyfte frågan om att AoT-gruppen eventuellt ska göra en användarundersökning av vilka insatser som behövs för att förbättra tillgängligheten till den officiella statistiken. Utpekade målgrupper är ovana användare, experter och utvecklare.

Nästa möte

Nästa möte äger rum onsdagen den 8 september klockan 14.00. Kallelse kommer att skickas ut till deltagarna i AoT-gruppen.